

ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการสำหรับควบคุมต้นทุนการผลิตของอุตสาหกรรมเครื่องประดับ

นางสาวจันทร์เพ็ญ อันรัตนานนท์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาวิศวกรรมอุตสาหการ

นักศึกษาอัลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2535

ISBN 974-579-996-3

ลิขสิทธิ์ของนักศึกษาอัลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018247 114519422

MANAGEMENT INFORMATION SYSTEM FOR
MANUFACTURING COST CONTROL OF JEWELRY INDUSTRY

Miss Chanpen Anuratananon

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Engineering

Department of Industrial Engineering

Graduate School

Chulalongkorn University

1992

ISBN 974-579-996-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการสำหรับความคุ้มต้นทุนการผลิตของ
 อุตสาหกรรมเครื่องประดับ
 โดย นางสาวจันทร์เพ็ญ อนุรัตนานนท์
 ภาควิชา วิศวกรรมศาสตร์
 อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ดำรงค์ ทวีแสงสกุลไทย

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นักวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
 ของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญามหาบัณฑิต

.....
 ..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 (ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชราภิญ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
 ..... ประธานกรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ฯ จุรา มหาชนกวงศ์)

.....
 ..... อาจารย์ที่ปรึกษา
 (รองศาสตราจารย์ดำรงค์ ทวีแสงสกุลไทย)

.....
 ..... กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทธิ์ รัตนเกื้อกั้งวน)

.....
 ..... กรรมการ
 (อาจารย์ ดร. พงศ์ศานติ อภิรดิเกียรติ)

พิมพ์ด้านฉบับปกด้วยอิทธิานิพนธ์ภายในกรอบสีเขียวนี้เพียงแผ่นเดียว

ผู้สร้าง : ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการสำหรับควบคุมต้นทุนการผลิตของอุตสาหกรรมเครื่องประดับมีวัสดุปะลังค์เพื่อเก็บรวบรวม
เครื่องประดับ (MANAGEMENT INFORMATION SYSTEM FOR MANUFACTURING COST CONTROL OF JEWELRY INDUSTRY) อ.ท.ปรีชา : รศ. ดำรงค์ ทวีแสงสกุลไทย, 402 หน้า ISBN 974 - 579 - 996 - 3

ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการสำหรับควบคุมต้นทุนการผลิตอุตสาหกรรมเครื่องประดับมีวัสดุปะลังค์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานทางการผลิตอันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานบริหารการผลิต การประมาณต้นทุนการผลิต ส่วนตัวเรื่องของเครื่องประดับหล่อที่มีคุณภาพระดับปานกลางในกลุ่มประเทศไทย เครื่องเงิน และทองเหลือง โดยได้แบ่งกลุ่มนิodicของเครื่องประดับด้วยเกณฑ์การแบ่งจักษุที่เหมาะสม ทำการศึกษาและวิเคราะห์ระบบการผลิตของอุตสาหกรรมเครื่องประดับหล่อ เพื่อออกแบบโครงสร้างของต้นทุนการผลิต และประมาณต้นทุนการผลิตโดยการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ นอกจากนี้ยังได้ออกแบบและปรับปรุงระบบสารสนเทศทางการผลิต อันประกอบด้วยรายงานและแบบบันทึกต่างๆสำหรับใช้ควบคุมงานบริหารการผลิตให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การศึกษาวิจัยนี้ ได้เลือกโรงงานผลิตเครื่องประดับหล่อระดับคุณภาพปานกลางแห่งหนึ่ง ซึ่งรับจ้างผลิตเครื่องประดับเพื่อการส่งออกเป็นกรณีศึกษา ผลการศึกษาวิจัยพบว่าระบบเอกสารที่มีใช้อยู่สามารถใช้ควบคุมงานบริหารการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพเนื่องจากขาดข้อมูลพื้นฐานทางการผลิต ขาดความสมบูรณ์ในด้านของระบบ และยังขาดรายงานที่จำเป็นสำหรับผู้บริหาร ดังนั้นงานวิจัยนี้จะช่วยให้ผู้บริหารได้มีข้อมูลที่จำเป็นทางการผลิต ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจและการวางแผนงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การวางแผนงานเพื่อหาวิธีที่เหมาะสมสำหรับการควบคุมต้นทุนการผลิตให้อยู่ในระดับปกติ

พิมพ์ด้วยอักษรไทยนิพนธ์ภายในกรอบสีเขียวนี้เพียงแผ่นเดียว

C215725 : MAJOR INDUSTRIAL ENGINEERING

KEY WORD : MANAGEMENT INFORMATION SYSTEM / MANUFACTURING COST CONTROL /

JEWELRY INDUSTRY

CHANPEN ANURATANANON : MANAGEMENT INFORMATION SYSTEM FOR
MANUFACTURING COST CONTROL OF JEWELRY INDUSTRY. THESIS ADVISOR :
ASSO. PROF. DAMRONG TAWEEASAENGSAKULTHAI 402 PP.

ISBN 974 - 579 - 996 - 3

The main purposes of Management Information System for Manufacturing Cost Control of Jewelry Industry are (1) to collect the basic essential data in the production system used for improving production management system , (2) to estimate the manufacturing costs of jewelry - bodies made of three types of casting materials (gold , silver and brass) , and (3) to develop the present Management Information System relating to manufacturing system. To achieve the second purpose , the various designs of jewelry are grouped according to the appropriate classification criteria and the manufacturing cost pattern of jewelry industry is investigated and analyzed. To reach the first and third purposes , new essential documents and reports are designated and improved.

In this thesis , a casting jewelry plant producing medium - quality products for export is studied. Its documentation system was inefficient for controlling the production management. This resulted from its incomplete system , inadequate essential data and insufficient reports. It caused management to make poor decision. System developed in this thesis will help management plan better and control manufacturing costs more effectively.

ภาควิชา วิศวกรรมศาสตร์
สาขาวิชา อุตสาหการ
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิสิต *Prasit Chayaban*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *A. Prof.*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิจกรรมประจำค

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือของท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ดำรงค์ ทวีแสงสกุลไทย ซึ่งอาจารย์ได้ให้ความกรุณาสนับสนุนงานวิจัยเรื่องนี้ รวมทั้งได้เลียลละ เวลาเพื่อให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่างๆอันเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยนี้ด้วยดีตลอดมา จึงขอ กราบขอบพระคุณอาจารย์อย่างสูง

นอกจากนี้ ต้องขอบพระคุณคุณวิชัย ชินสุวรรณ เจ้าของบริษัทเวิลด์ไคมอนด์ ภายใต้เครื่องหมายการค้าโมนาลิซ่า (Monalisa) และพนักงานของบริษัททุกท่าน ที่ กรุณาให้ความช่วยเหลืออย่างดีเยี่ยม ทั้งทางด้านข้อมูลและอุปกรณ์ประกอบการทำวิจัย อัน เป็นผลให้งานวิจัยนี้สำเร็จสมบูรณ์สมดังความตั้งใจของผู้ทำวิจัยทุกประการ

ผู้จัด

นางสาวจันทร์เพ็ญ อนรัตนานนท์

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิจกรรมประการ	ฉ
สารบัญภาพประกอบ	กฎ
สารบัญแผนผัง	ด
สารบัญตาราง	ถ
สารบัญแบบฟอร์ม	ท
บทที่ 1 บทนำ	1
สภาวะความเป็นมาของอุตสาหกรรมเครื่องประดับอัญมณีไทย	1
ปัญหาในอุตสาหกรรมเครื่องประดับ	3
วัตถุประสงค์ของงานวิจัย	5
ขอบเขตของงานวิจัย	5
ขั้นตอนดำเนินการศึกษาและวิจัย	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	7
รายงานการสำรวจงานวิจัย	7
บทที่ 2 การผลิตในอุตสาหกรรมเครื่องประดับ	15
วัตถุคิบที่ใช้ในการผลิตเครื่องประดับ	15
ประเภทของเครื่องประดับ	24
ขั้นตอนการผลิตเครื่องประดับ	27
กำลังการผลิตและปริมาณการผลิต	44
บทที่ 3 แนวความคิดที่ประยุกต์ใช้กับงานวิจัย	48
แนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับระบบสารสนเทศ	48
ข้อมูลและสารสนเทศ	48
แหล่งข้อมูล	49

หัว	
คุณสมบัติของสารสนเทศ	49
ลักษณะของสารสนเทศ	51
ระบบสารสนเทศ	51
การออกแบบระบบสารสนเทศ	57
ระดับของการบริหารในองค์กรกับความต้องการด้านสารสนเทศ	59
ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร	62
แนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับต้นทุนการผลิต	65
ความหมายของต้นทุนและค่าใช้จ่าย	65
องค์ประกอบของต้นทุนและการวิเคราะห์ต้นทุน	65
การวิเคราะห์รูปแบบพฤติกรรมของต้นทุนการผลิต	69
ต้นทุนแผนกบริการ	75
การควบคุมต้นทุนโดยใช้มาตรฐาน	78
การคิดต้นทุนของเลี้ยง	80
บทที่ 4 สถานภาพโดยทั่วไปของอุตสาหกรรมเครื่องประดับ	82
ปรัชญาการผลิตของอุตสาหกรรมเครื่องประดับ	82
ภาระการณ์ปัจจุบันของอุตสาหกรรมเครื่องประดับ	83
สถานภาพปัจจุบันของอุตสาหกรรมเครื่องประดับไทย	85
การจัดองค์กรและการกำหนดหน้าที่การปฏิบัติงานของโรงงานตัวอย่าง	94
บทที่ 5 การวิเคราะห์ระบบดำเนินการของเอกสารและสารสนเทศทางการผลิต	
ในปัจจุบัน	100
การวิเคราะห์ระบบทางเดินเอกสารที่สำคัญ	101
ระบบทางเดินเอกสารของการลั่งซื้อวัสดุ เครื่องมือและอุปกรณ์	101
ระบบทางเดินเอกสารของการเบิกจ่ายวัสดุ เครื่องมือและอุปกรณ์	103
ระบบทางเดินเอกสารของการรับ-จ่ายงานในการผลิต	105
ระบบทางเดินเอกสารของการควบคุมภาพ	113

หน้า	
ระบบทางเดินเอกสารของการรายงานผลการปฏิบัติงานของฝ่ายผลิต	114
ระบบทางเดินเอกสารของการส่งลินค้า	123
การวิเคราะห์แบบฟอร์มและแบบบันทึกของเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการผลิต	125
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับระบบการเบิกจ่ายวัสดุ เครื่องมือและอุปกรณ์	125
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการรับ-จ่ายงานและการควบคุมคุณภาพ	130
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการรายงานผลการปฏิบัติงานในการผลิต	134
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการส่งลินค้า	144
บทที่ ๖ การวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตของอุตสาหกรรมเครื่องประดับ	149
การจำแนกกลุ่มนิodicของเครื่องประดับ	149
หลักเกณฑ์ที่ใช้จำแนกกลุ่มเครื่องประดับ	149
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความยากง่ายของการผลิตเครื่องประดับ	150
กลุ่มเครื่องประดับตามระดับความยากง่ายของการผลิต	155
กลุ่มนิodicของเครื่องประดับ	164
การวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตตัวเรือนของเครื่องประดับ	176
ข้อสมมติฐานสำหรับการวิเคราะห์ต้นทุนการผลิต	176
การวิเคราะห์และออกแบบโครงสร้างต้นทุนการผลิต	178
วิธีการวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตเครื่องประดับ	182
บทที่ ๗ การออกแบบระบบสารสนเทศทางการผลิต	207
การออกแบบและปรับปรุงรูปแบบของเอกสารและแบบบันทึกทางการผลิต	207
การเสนอระบบทางเดินของเอกสารและแบบบันทึกทางการผลิต	234
ระบบการสั่งซื้อวัสดุ เครื่องมือและอุปกรณ์	234
ระบบการเบิกจ่ายวัสดุ เครื่องมือและอุปกรณ์	237
ระบบการรับ-จ่ายงานในการผลิต	243
ระบบการควบคุมคุณภาพ	253
ระบบการรายงานผลการปฏิบัติงาน	257

	หน้า
การออกแบบและปรับปรุงรายงานเพื่อสารสนเทศทางการผลิต	266
โครงสร้างของรายงานเพื่อสารสนเทศทางการผลิต	266
การกำหนดรายงานที่ต้องการเพิ่มเติม การกำหนดข้อมูล และการขวนการประมวลผล	268
บทที่ ๘ สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	289
สรุปผลการวิจัย	289
ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับงานวิจัย	292
บรรณานุกรม	305
ภาคผนวก ก. ทองคำและอัลลอยด์ของทองคำ	309
ข. ภาพประกอบขวนการผลิตเครื่องประดับ	317
ค. ภาพประกอบกลุ่มนิคเครื่องประดับ	333
ง. แบบฟอร์มข้อมูลสำหรับการประมวลผล	344
จ. รูปแบบของเอกสารและแบบบันทึกทางการผลิต และรูปแบบของรายงานเพื่อสารสนเทศทางการผลิต	361
ประวัติผู้เขียน	402

สารบัญภาพประกอบ

หน้า

ภาพประกอบที่

3.1	กระบวนการในการประเมินผล	48
3.2	ขั้นตอนในการประเมินผลข้อมูลเพื่อสารสนเทศ	50
3.3	องค์ประกอบของระบบ	51
3.4	องค์ประกอบของระบบการผลิตสินค้า	52
3.5	สารสนเทศเพื่อการวางแผน	55
3.6	สารสนเทศเพื่อการควบคุม	56
3.7	การจัดแบ่งระดับการบริหาร	61
3.8	องค์ประกอบของระบบสารสนเทศทางด้านการผลิต	64
3.9	การวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตและต้นทุนลินค้าขาย	68
3.10	กราฟแสดงความแตกต่างระหว่างต้นทุนคงที่และต้นทุนผันแปร	70
3.11	การวิเคราะห์โครงสร้างต้นทุนของอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องประดับ	71
3.12	ระบบการผลิตที่มี 3 แผนกการผลิต แต่ประกอบด้วย 5 ศูนย์ต้นทุน	73
5.1	ใบบันทึกนำหนักต้นเทียน	126
5.2	บัญชีเบิกผลอยห้องฝัง	128
5.3	บัญชีสต็อกของ	129
5.4	ใบสั่งงาน	131
5.5	ใบรับ-ส่งงาน	132
5.6	ใบบันทึกเวลาการทำงาน	134
5.7	ใบรายงานยอดผลผลิตประจำเดือนของแผนกฉีดเทียน	136
5.8	ใบรายงานยอดผลผลิตประจำเดือนของแผนกแต่งตัวเรือน	137
5.9	ใบบันทึกยอดผลผลิตประจำวันของแผนกแต่งตัวเรือน	138
5.10	ใบรายงานยอดผลผลิตประจำเดือนของแผนกฝังตัวเรือน	139
5.11	ใบบันทึกยอดผลผลิตประจำวันของแผนกฝังตัวเรือน	140

สภาพประกอบที่

5.12	ใบรายงานยอดผลผลิตประจำเดือนของแผนกขัดเงา	141
5.13	ใบรายงานยอดผลผลิตประจำเดือนของแผนกตรวจสอบคุณภาพ	142
5.14	ใบรายงานยอดผลผลิตประจำเดือนของแผนกตรวจสอบคุณภาพ แยกตามชนิดเครื่องประดับ	143
5.15	ใบสั่งของชั่วคราว	145
5.16	ใบสั่งซ้อม	146
6.1	การให้รหัสกลุ่มเครื่องประดับตามความยากง่ายของการผลิต	156
6.2	โครงสร้างการให้รหัสกลุ่มเครื่องประดับตามความยากง่ายของการผลิต	157
6.3	โครงสร้างของวิธีการจำแนกกลุ่มชนิดเครื่องประดับ	166
6.4	การให้รหัสของกลุ่มชนิดเครื่องประดับย่อย 66 กลุ่ม	169
6.5	โครงสร้างของต้นทุนการผลิตตัวเรื่อนของเครื่องประดับ	180
6.6	หลักการคิดต้นทุนการผลิตต่อหน่วยของเครื่องประดับ	184
6.7	วิธีการหาอัตราโลหะที่ใช้ในการผลิตของไฟฟ้า	196
6.8	วิธีการวิเคราะห์ค่าวัสดุลึ้นเปลืองต่อชิ้นจากแผนกหล่อ	201
6.9	วิธีการวิเคราะห์ค่าวัสดุลึ้นเปลืองต่อชิ้นจากแผนกฉีดเทียน แต่งหรือขัด	202
6.10	สรุปองค์ประกอบของอัตราโลหะที่ใช้ในการผลิตของสินค้า 1 หน่วย	204
7.1	โครงสร้างการให้รหัสของเอกสารและแบบบันทึก	227
7.2	โครงสร้างการให้รหัสของรายงาน	284
8.1	ตัวอย่างผลลัพธ์การคำนวณต้นทุนการผลิตโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์	293
๙.1	วิธีการทำล็อกยांง	321
๙.2	วิธีการผ่า_yang	321
๙.3	ชิ้นส่วนของแบบพิมพ์_yang	321
๙.4	แบบแม่พิมพ์_engine	322
๙.5	วิธีการฉีดเทียน	322

ภาพประกอบที่

ข. 6	ต้นเทียนที่ทำเสร็จแล้ว	322
ข. 7	เบ้าปูนที่ผ่านการติดอากาศแล้ว	323
ข. 8	การหลอมโลหะในเบ้าหลอม	323
ข. 9	การแกะตันงานงานหล่อออกจากเบ้าปูน	323
ข. 10	วัสดุที่ใช้สำหรับหล่อตัวเรือน	324
ข. 11	ต้นงานหล่อที่ได้	324
ข. 12	การเข้าไซส์ของหวาน	325
ข. 13	การแต่งด้านนอกของหวาน	325
ข. 14	การตีสายอ่อนด้านข้างของหวาน	325
ข. 15	การติดก้านเบี้มของต่างหู	326
ข. 16	การติดแลงเลือยตุ๊กตาของเบี้มกลัด	326
ข. 17	ชิ้นส่วนขาตั้งและตุ๊กตาของเบี้มกลัด	326
ข. 18	วัสดุ เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับการแต่งตัวเรือน	327
ข. 19	วัสดุ เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับการฝังตัวเรือน	327
ข. 20	การติดเม็ดอัญมณีโดยใช้เทียนสีผึ้ง	328
ข. 21	วิธีการฝังจิกไข่ปลาโดยใช้เหล็กจิก	328
ข. 22	วิธีการขัดเงา	328
ข. 23	วัสดุที่ใช้สำหรับการขัดเงา	329
ข. 24	วิธีการร่อนเงา	329
ข. 25	ลักษณะรูปผลึกของพลอยตระกูลคอร์นเด้ม	330
ข. 26	ภาพวาดทางตรีโกณมิติของการเจียร์ในแบบเหลี่ยมเกสรและ รูปลี่เหลี่ยมมุมตัด	331
ข. 27	ภาพวาดทางตรีโกณมิติของการเจียร์ในแบบเหลี่ยมหลังเบี้ยและ รูปลี่เหลี่ยมข้าวหลามตัด	332

หน้า

ภาพประกอบที่

ค.1	หวาน แบบยกปานกลาง ฝังจิกไข่ปลา	334
ค.2	หวาน แบบยกปานกลาง ฝังหุ่มปันจิกไข่ปลา	334
ค.3	หวาน แบบยกปานกลาง ฝังหุ่มเกียร์ด้วยเข็วเตย	335
ค.4	หวาน แบบยกปานกลาง ฝังหุ่มเกียร์ด้วยเข็วเตย	335
ค.5	หวาน แบบยก ฝังหนามเตย	336
ค.6	หวาน แบบยก ฝังหุ่มเกียร์ด้วยเข็วเตย	336
ค.7	จี้ แบบยกปานกลาง ฝังหนามเตย	337
ค.8	จี้ แบบยก ฝังหนามเตย	337
ค.9	กำไล แบบยก ฝังจิกไข่ปลา	338
ค.10	กำไล แบบยก ฝังลือค	338
ค.11	สร้อยข้อมือ แบบยก ฝังจิกไข่ปลา	339
ค.12	ชุดลังวางลายพร้อมจี้ ฝังหนามเตยและหุ่ม	340
ค.13	ชุดสร้อยคอพร้อมจี้ แบบยก ฝังหนามเตย	341
ค.14	ต่างหูเงิน แบบยกปานกลาง ติดแม็กกาไซต์	342
ค.15	เข็มกลัดเงิน แบบยก ติดแม็กกาไซต์	342
ค.16	ตัวอย่างหวานที่มีขนาดหน้าหวานเล็ก	343
ค.17	ตัวอย่างหวานที่มีขนาดหน้าหวานกลาง	343
ค.18	ตัวอย่างหวานที่มีขนาดหน้าหวานใหญ่	343
จ.1	ใบข้อให้ชื่อ	362
จ.2	ใบสั่งชื่อ	363
จ.3	ใบข้อเบิกวัสดุ	364
จ.4	ใบข้อเบิกอุปกรณ์และเครื่องมือ	365
จ.5	ใบข้อเบิกอัญมณี	366
จ.6	ใบบันทึกน้ำหนักต้นเทียน	367

ภาพประกอบที่

จ.7	ใบແນະນຳສກວາຍທີ່ໃຫ້ສໍາຮັບໜ່ວຍຕົວເວັນ	368
จ.8	ແບບບັນທຶກຂໍອມລຸກາຮົມພິດ	369
จ.9	ແບບບັນທຶກຂໍອມລຸກວັດຖຸທີ່ໃຫ້ໃນກາຮົມພິດ	370
จ.10	ແບບບັນທຶກຂໍອມລຸກປົກສົງ ເຄື່ອງມືອແລະເຄື່ອງຈັກ	371
จ.11	ໃບບັນທຶກຮາຄາວັດສຸດ	372
จ.12	ໃບບັນທຶກຮາຄາອຸປະກົມ ເຄື່ອງມືອແລະເຄື່ອງຈັກ	373
จ.13	ແບບບັນທຶກສົ່ວໂລກສໍາຮັບວັດສຸດ	374
จ.14	ໃບບັນທຶກກາຮົມແຜນອຸປະກົມ ເຄື່ອງມືອແລະເຄື່ອງຈັກ	375
จ.15	ໃບບັນທຶກປົກປົມພິດຮາຍຄນປະຈຳເດືອນ (ແພນກຝຶ້ງ)	376
จ.16	ໃບບັນທຶກປົກປົມພິດຮາຍຄນປະຈຳເດືອນ (ແພນກແຕ່ງ, ຊັດ, ປຶດເທິຍນ)	377
จ.17	ໃບບັນທຶກປົກປົມພິດຮາຍຄນປະຈຳວັນ (ແພນກຫລ່ວ)	380
จ.18	ໃບບັນທຶກປົກປົມກາຮົມໃຫ້ວັດສຸດສືບປັບປຸງ	381
จ.19	ໃບບັນທຶກປົກປົມກາຮົມໃຫ້ອຸປະກົມແລະເຄື່ອງມືອ	382
จ.20	ໃບບັນທຶກນ້ຳໜັກການໜ່ວຍ	383
จ.21	ໃບບັນທຶກປົກປົມກາຮົມໃຫ້ອຸໝົມເຕີ	384
จ.22	ໃບບັນທຶກກາຮົມໃຫ້ອຸໝົມເຕີສໍາຮັບງານຝຶ້ງ	385
จ.23	ຮາຍງານຄວາມສູງເລີຍເນື້ອວັດສຸດໜ່ວຍປະຈຳວັນ	386
จ.24	ຮາຍງານຄວາມສູງເລີຍເນື້ອວັດສຸດໜ່ວຍປະຈຳເດືອນ	387
จ.25	ຮາຍງານສຽງປົກປົມກາຮົມໃຫ້ອຸໝົມເຕີປະຈຳເດືອນ	388
จ.26	ຮາຍງານຄວາມເຄື່ອນໄຫວວັດສຸດຄຸງເໜືອປະຈຳເດືອນ	389
จ.27	ຮາຍງານທາງແພນກກາຮົມໜ່ວຍຕົວເວັນປະຈຳເດືອນ	390
จ.28	ຮາຍງານປົກປົມພິດປະຈຳເດືອນ	391
จ.29	ຮາຍງານປົກປົມພິດປະຈຳເດືອນ (ແພນກຝຶ້ງ)	392
จ.30	ຮາຍງານປົກປົມຂອງເລີຍປະຈຳເດືອນ	393

หน้า

ภาพประกายบทที่

๗.๓๑ รายงานประเมินผลการปฏิบัติงาน	394
๗.๓๒ รายงานสรุปปริมาณการใช้สัดส่วนเปลืองประจำเดือน	395
๗.๓๓ รายงานสรุปค่าใช้จ่ายสำหรับวัสดุสิ้นเปลืองประจำเดือน	396
๗.๓๔ รายงานสรุปค่าใช้จ่ายสำหรับการซ่อมแซมอุปกรณ์ เครื่องมือและเครื่องจักร ..	397
๗.๓๕ รายงานสรุปค่าใช้จ่ายสำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการผลิต	398
๗.๓๖ รายงานความเสียหายของอัญมณี	399
๗.๓๗ รายงานค่าใช้จ่ายของแรงงานที่เกี่ยวข้องกับการผลิต	400
๗.๓๘ รายงานค่าใช้จ่ายโรงงานอื่นๆ	401

สารบัญแผนผัง

	หน้า
แผนผังที่	
2.1 ขั้นตอนของขบวนการผลิตเครื่องประดับหล่อ	26
2.2 สรุปขั้นตอนการทำแบบแม่พิมพ์	28
2.3 สรุปขั้นตอนการทำแบบพิมพ์ยาง	29
2.4 สรุปขั้นตอนการทำหุ้นชี้ฟัง	30
2.5 สรุปขั้นตอนการหล่อตัวเรือน	34
2.6 สรุปขั้นตอนการแต่งตัวเรือน	36
2.7 สรุปขั้นตอนการฝังตัวเรือน	39
2.8 สรุปขั้นตอนการขัดเงา	41
4.1 องค์กรปัจจุบันของโรงงาน	98
4.2 องค์กรที่เสนอให้ปรับปรุงใหม่	99
5.1 ระบบทางเดินเอกสารของการเบิก-จ่ายวัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือ	104
5.2 ระบบทางเดินเอกสารของการรับ-จ่ายงานในการผลิต	109
5.3 ระบบทางเดินเอกสารของการควบคุมคุณภาพ	115
5.4 ระบบทางเดินเอกสารของการรายงานผลการปฏิบัติงาน	118
5.5 ระบบทางเดินเอกสารของการลงสินค้า	124
7.1 ระบบทางเดินเอกสารของการล้างซื้อวัสดุ เครื่องมือและอุปกรณ์	236
7.2 ระบบทางเดินเอกสารของการเบิกจ่ายวัสดุหล่อ	240
7.3 ระบบทางเดินเอกสารของการเบิกจ่ายวัสดุ เครื่องมือและอุปกรณ์	241
7.4 ระบบทางเดินเอกสารของการเบิกจ่ายอัมมณี	242
7.5 ระบบทางเดินเอกสารของการรับจ่ายงานของแผนกฉีดเทียน	248
7.6 ระบบทางเดินเอกสารของการรับจ่ายงานของแผนกหล่อตัวเรือน	249
7.7 ระบบทางเดินเอกสารของการรับจ่ายงานของแผนกแต่งตัวเรือน	250
7.8 ระบบทางเดินเอกสารของการรับจ่ายงานของแผนกฝังตัวเรือน	251

หน้า

แผนผังที่

7.9	ระบบทางเดินเอกสารของการรับจ่ายงานของแผนกขัดเงา	252
7.10	ระบบทางเดินเอกสารของการควบคุมคุณภาพ (หลังแต่ง)	254
7.11	ระบบทางเดินเอกสารของการควบคุมคุณภาพ (หลังฝัง)	255
7.12	ระบบทางเดินเอกสารของการควบคุมคุณภาพ (หลังขัด)	256
7.13	ระบบทางเดินเอกสารของการรายงานผลการปฏิบัติงานของแผนกจิตอาชีวิน ...	258
7.14	ระบบทางเดินเอกสารของการรายงานผลการปฏิบัติงานของแผนกหล่อ	259
7.15	ระบบทางเดินเอกสารของการรายงานผลการปฏิบัติงานของแผนกแต่ง	260
7.16	ระบบทางเดินเอกสารของการรายงานผลการปฏิบัติงานของแผนกฝัง	261
7.17	ระบบทางเดินเอกสารของการรายงานผลการปฏิบัติงานของแผนกขัด	262
7.18	ระบบทางเดินเอกสารของการรายงานผลการปฏิบัติงานของ แผนกตรวจสอบคุณภาพ	263

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่

2.1	กำลังการผลิตเครื่องประดับของไทยโดยเฉลี่ยในปี พ.ศ.2531	44
6.1	รายดับฝิมือแรงงานกับค่าแรงทางตรงมาตรฐานของการผลิตหุ้นส่วน	159
6.2	รายดับฝิมือแรงงานกับค่าแรงทางตรงมาตรฐานของการแต่งตัวเรือน	160
6.3	รายดับฝิมือแรงงานกับค่าแรงทางตรงมาตรฐานของการขัดเงา	161
6.4	รายดับฝิมือแรงงานกับค่าแรงทางตรงมาตรฐานของการฝังตัวเรือน	162
6.5	การจำแนกกลุ่มนิodicเครื่องประดับตามระดับความยากง่ายของการผลิต	163
6.6	สรุปดัชนีของการใช้หัลสแทนกลุ่มนิodicเครื่องประดับ	170
6.7	การให้หัลสแทนกลุ่มนิodicเครื่องประดับ	171
6.8	ตัวชี้วัดของหมายเลขอันดับที่ใช้แทนกลุ่มนิodicเครื่องประดับ	175
6.9	การกำหนดค่าน้ำหนักเพื่อปกติของวัสดุหล่อ	187
6.10	องค์ประกอบที่เด่นชัดและไม่เด่นชัดของค่าใช้จ่ายโรงงาน	193
6.11	หลักเกณฑ์ที่ใช้บันลือวนค่าโสหุยการผลิต	197
6.12	การหาอัตราโสหุยการผลิตของไฟฟ้าจากแผนกหล่อ	199
7.1	รายชื่อของเอกสารและแบบบันทึกทางการผลิตที่มีใช้อยู่	228
7.2	รายชื่อของเอกสารและแบบบันทึกทางการผลิตที่ปรับปรุงใหม่	229
7.3	รายชื่อของเอกสารและแบบบันทึกใหม่ที่เสนอให้ใช้แทนของเดิม	231
7.4	รายชื่อของเอกสารและแบบบันทึกทางการผลิตทั้งหมดของระบบใหม่	232
7.5	ตัวชี้วัดของรหัสเอกสารและแบบบันทึกทางการผลิต	233
7.6	สรุปทางเดินเอกสารและแบบบันทึกทางการผลิต	264
7.7	สรุปรายชื่อของรายงานเพื่อสารสนเทศทางการผลิตที่จัดทำใหม่	285
7.8	สรุปรายชื่อของเอกสารและแบบบันทึกที่ให้ข้อมูลสำหรับการประเมินผล ของรายงาน	287
7.9	ตัวชี้วัดของรหัสของรายงานเพื่อสารสนเทศทางการผลิต	288

สารบัญแบบฟอร์ม

หน้า

แบบฟอร์มที่

ง.1	แบบสอบถามเพื่อการเก็บข้อมูลทั่วไป	345
ง.2	แบบฟอร์มบันทึกข้อมูลการผลิต	348
ง.3	แบบฟอร์มบันทึกรายละเอียดของเอกสาร	349
ง.4	แบบฟอร์มบันทึกข้อมูลการดำเนินงาน	350
ง.5	แบบฟอร์มประมวลเวลาและวิเคราะห์ช่วงเวลาที่ใช้ในการผลิต	351
ง.6	แบบฟอร์มบันทึกค่าใช้จ่ายของวัสดุสิ้นเปลืองที่ใช้ในการผลิต	353
ง.7	แบบฟอร์มบันทึกค่าใช้จ่ายของเครื่องมือที่ใช้ในการผลิต	354
ง.8	แบบฟอร์มบันทึกค่าใช้จ่ายของค่าเสื่อมราคาเครื่องจักร	355
ง.9	แบบฟอร์มบันทึกค่าใช้จ่ายอื่นๆ	356
ง.10	แบบฟอร์มบันทึกค่าใช้จ่ายของการใช้พลังงานไฟฟ้าประจำเดือน	357
ง.11	แบบฟอร์มบันทึกยอดผลผลิตประจำเดือน	358
ง.12	โครงสร้างรายดับเงินเดือนของคนงาน	359